

Prenumerata.

W Lwowie:
rocznie 14 zł. 40 ct.
kwartalnie 3 zł. 60 ct.
miesięcznie 1 zł. 20 ct.
półmiesięcznie 60 ct.
za odnośnienie do domu
miesięcznie 20 ct.
NA PROWINCJI:
rocznie 19 zł. 20 ct. pół-
rocznie 9 zł. 60 ct. kwar-
talnie 4 zł. 80 ct. mie-
sięcznie 1 zł. 60 ct. za
pół miesiąca 80 ct.
ZA GRANICĄ:
Dopłaca się miesięcznie
1 zł. do cen miejsco-
wych.
Prenumeratę przy-
muje się tylko od 1.
i 15. każdego miesiąca.
Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedziele i Święta o godzinie 8. rano.

Biurow Redakcji przy ulicy Kopernika l. 9. (urząd telegraficzny)

Administracja i Ekspedycja przy ulicy Akademickiej l. 3.

Ogłoszenia.

Od ogłoszeń wiersza
pamiętawego pięciolasto-
wego 8 ct.
Reklamy w rubryce
„Nadesłane“ 20 ct. od
wiersza.
Jedno ogłoszenie
drobne do 6 wierszy
20 ct.
Dołączenia do Kur-
jera (Prospekta, cyrku-
larza etc.) przyjmują się
za cenę 1 zł. od 100 egz.
dla zamieszczeniach
50 ct. od 100 egz. dla
miejscowych prenume-
ratorów.
Rekopisów Redak-
cja nie zwraca.
Listy reklamacyjne
nieopieczętowane nie-
podlegają opłacie.

Dziś: Antoniego z Padwy.

Sobota: Bazylego.
Niedziela: Wita.

Poniedziałek: Franciszka.
Wtorek: Adolfa.
Środa: Marka i Marcelęgo.
Czwartek: Gerwaza i Protoza.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować tylko na kozły,
od połowy czerwca także na ptactwo błotne i wodne.

Wschód słońca o 4 g. 6 min
Zachód słońca o 7 g. 54 min.
Barometr: 767 m. na deszczu przecho-
dowe.

Współczucia dla Kraszewskiego.

Ludzie nie mający nic lepszego do czynienia, a nie zwykli zastanawiać się nad własnymi pomysłami trapią dziennikarzy projektami owacyjnymi niby dla osłodzenia przykrego losu, jakiego weteran piśmiennictwa polskiego doznał od Prusaków. Mieliśmy już kilka w tym przedmiocie listów, i odpowiedzieliśmy na nie, że uważamy tego rodzaju myśli za niewczesne, a mogące pogorszyć sytuację nieszczęśliwego starca. Odłożyliśmy też na bok ostatni przesłany nam w autograficznym odbitku projekt adresu, mając na pamięci, co się podczas procesu lipskiego ujawniło, że prokuratorja niemiecka nawet uroczystości jubileuszowe z r. 1879 uważała wobec podsądnego za okoliczność obciążającą. Cieszy nas tedy bardzo, że w tej materji zabrał głos także mąż wielkiej powagi.

Oto list jego:

Wyczytuje w pismach ciągle poruszane zarzuty to przeciw sądom niemieckim, to przeciw kanclerzowi, to przeciw bezczelnym pismom niemieckim, a wreszcie powtórzony kilkakrotnie projekt jakiegoś niby weterana bezimiennego, aby adresem wspólnym okazać współczucie narodowe dla Kraszewskiego. Dobrym jest objaw czy oburzenia, czy miłości publicznej, ale okazany w porę i z taktom. W obecnych stosunkach wszelkie podobne objawy; znamionują brak zastanowienia. Kraszewski odsiadywa karę wskutek wyroku jaki sądy wydały, zastosowując przepis kodeksowy. Czy wyrok był słuszny lub nie, dziś nam nie rozstrzygać. Dziś, tylko na to pomnieć należy, że Kraszewski jest w ręku tych, którzy wyrok wydali i onegoż dopełnienia pilnują. Trzeba pamiętać, że trzechletnie przeszło uwięzienie może być skrócone lub całkiem zniesione, ale tylko wskutek okoliczności temu sprzyjających. Trzeba i o tem pamiętać, że odbywanie kary może być dotkliwszem lub nie, a to według obostrzeń lub ulg, które nadzór więzienny zastosowywać ma prawo. Wszelkie więc złorzeczenia przeciw sądom, wszelkie protesty i adresy w dzisiejszych stosunkach, mogą tylko szkodzić uwięzionemu.

Rozumie to Kraszewski i czuje najlepiej, bo w liście do mnie pisanym w parę godzin po przywiezieniu go do Magdeburga, uprasza najusilniej, aby się nim nie zajmowano. Oto jego wyrazy: „Ersuche und bitte dringend von meinen Briefen keinen journalistischen Gebrauch zu machen, denn dieses könnte mir nur schaden, und ich möchte nach einem Jahre Unsicherheit und Quall, wenn auch im Gefängnisse, ausruhen.“ Jeżeli Kraszewskiemu idzie, aby jego listy, osnowy obywatelskiej, nie pływały się po czasopiśmie, tem więcej pragnąć musi we własnym interesie, aby nie wrywano się z drażnieniem tych, co jeszcze o jego przyszłości rozstrzygać mogą i będą, i nie popisywano się z niedorzecznymi adresami nie w porę. Ani to bowiem rozum, ani odwaga. Łatwo adres przyodziać w wyrażenia „wiera w odrodzenie“, „pastwienie wroga wzbudza oburzenie“, „męczeńska korona“, „interwencja niezgodna z prawdą dygnitarza państwa“ — „zawziętość wroga Polski“, ale trudno potem naprawić zło, które wywołać może nierozwaga współziomków. To piszę, mając przekonanie, że Kraszewski myśl moją podziela. Proszę życzliwe jemu pisma, o powtórzenie mej odezwy. *Estreicher.*

Muzeum przemysłowe we Lwowie.

III. Jeżeli czynności zarządu muzeum nie mogły być w ostatnich trzech latach rozwinięte do takich rozmiarów, jakichby zarząd mógł i pragnął osiągnąć, to stają temu na zawadzie jedynie nader niekorzystne warunki materialne, które pomimo największego nateżenia usiłowań ze strony zarządu, kępują nadzwyczajnie działalność i rozwój naszego muzeum. Z jednej strony szczupłość lokalu przeznaczonego na zbiory muzealne i na szkoły, wyklucza zupełnie możliwość odpowiedniego rozlokowania okazów już istniejących i koniecznego powiększania zbioru nowymi wzorami przemysłu i sztuki. Tem więcej bowiem dają się czuć niedogodności obecnego niewystarczającego pomieszczenia muzeum, że szkoły z tą instytucją połączone, rozwijając się z każdym rokiem więcej, wymagają obszerniejszego pomieszczenia, która to okoliczność zmusiła zarząd muzeum odstąpić ponownie część ze swych ubikacji dla szkół. Obecnie więc na zbiory muzealne pozostały tylko cztery mniejsze sale i kurytarz, gdzie jest fizykiem niepodobniestwem ustawienie okazów systematycznie i w sposób więcej instruktywny.

Z drugiej znowu strony nadzwyczaj skromne dyspozycyjne fundusze muzealne tamują rozwój działalności zarządu na zewnątrz w kierunku odpowiednim celowi instytucji a to: przez założenie przy muzeum pewnych szkół fachowo-przemysłowych, przez urządzenie wystaw perjodycznych, słowem przez dokonywanie takich czynności, któreby pozwalały zespolic z muzeum, i w niem ześrodkować niemal wszelkie interesa przemysłu krajowego i sztuki. A jednak pozwala sobie zarząd sądzić, że ludzie nawet z najbardziej sceptycznym zapatrywaniem muszą przyznać że, pomimo tak skromnych środków, jakimi obecnie zarząd muzeum rozporządza, instytucja ta, jakoteż szkoły z nią połączone w działalnościach swych wykazują korzystne i dodatnie wpływy na rozwój miejscowego przemysłu.

W miesiącu czerwcu b. r. ubiega dziesięcioletni perjod istnienia instytucji. Okres ten czasu, chociaż względnie krótki, wykazuje jednak niezwykle pomysłny rozwój Muzeum, który dowodzi niezaprzeczonej żywotności tego zakładu, nie mniej jak prawdziwego poczucia dobrowolnie przyjętych na siebie obowiązków ze strony członków Rady nadzorczej i szczerego im oddania się. Prz. tem obok prawdziwie obywatelskiej i patriotycznej, pracy ze strony członków Zarządu Muzeum dla dobra tej instytucji podejmowanej, należy zaznaczyć także prawdziwą gorliwość w wykonaniu swych obowiązków ze strony funkcjonarjuszów muzealnych, pomimo bardzo skromnego wynagrodzenia, jakie szczupłość funduszy dozwala im wyznaczać. Pragnąc podnieść zasługi położone dla Muzeum nie tylko ze strony Zarządu i personalu muzealnego, ale też i w ogóle życzliwych dla tej instytucji osób z szerszej publiczności — uwydatniamy w cyfrowych zestawieniach, jakimi środkami rozwój zakładu doszedł do obecnego stanu.

Wartość tylko realna zbiorów zebranych dotychczas w Muzeum wynosi już około 60.000 złr. zestawivszy jednak przeciętną cyfrę dochodów, które służyły do rozporządzania Zarządowi w ciągu lat dziesięciu, wypada skromna cyfra, przenosząca cokolwiek 4000 złr. rocznie, która to kwota

przeważnie musiała być zużytkowaną na opłacenie oświetlenia dla szkół i na opędzenie wszelkich kosztów administracji dla Muzeum; zatem na powiększenie zbiorów i biblioteki pozostawało tylko około 1000 złr. do dyspozycji. W ciągu więc lat dziesięciu kosztem 40000 złr. a względnie tylko 4000(?) złr., rzeczywiście na zakupno przedmiotów użytych, zbiory muzealne dosięgły takich rozmiarów, iż reprezentują one obecnie jak już wyżej wspomniano wartość realną w sumie 60.000 złr. Jeżeli się jednak uwzględni artystyczną znaczną wartość niektórych przedmiotów będących własnością Muzeum, to ogólna wartość zbiorów wszystkich przewyższy o dużo poprzednio wykazaną sumę 60.000 złr. Jest to zatem wymowna ilustracja ciągłej i dbalej czujności ze strony Zarządu Muzeum, jakoteż prawdziwie życzliwej ofiarności naszego społeczeństwa dla tej instytucji, której istnienie stało się niezbędnie koniecznym.

Rada miasta Lwowa

rozprawiała we środę w dyskusji specjalnej nad statutem organizacyjnym projektowanego gimnazjum żeńskiego. Krytykowano i poprawkowano spis przedmiotów, mających należeć do planu lekcyjnego szkoły. Jedni domagali się wykluczenia „spiewu“ z przedmiotów obowiązkowych, drudzy wprowadzenia psychologii, loiki i estetyki, inni znowu fakultatywnego dopuszczenia języka ruskiego. Wszystkie te poprawki upadły, poczem ułożenie szczegółowego planu lekcyjnego przekazano sekcji V do ponownego rozpatrzenia w spółce z osobami zawezwać się mającymi z poza grona rady miejskiej. Główny atak przypuszczony został do postanowień, dotyczących opłaty czesnego. Sekcja jak wiadomo proponuje 30 złr. rocznie, z wykluczeniem wszelkich uwolnień.

P. Niemczynowski z uwagi, że gmina dla braku funduszy nie może dotąd, a musi jak najrychlej zaspokoić słuszne żądania nauczycieli szkół ludowych co do podwyższenia etatu w istniejących szkołach, wniósł opłatę czesnego na 80 złr. z prawem uwolnienia mniej zamożnych, któreby przesługiwało Radzie miejskiej w zamian za subwencję roczną 4800 złr. Dr. Semilski zaś przemawiał za obniżeniem czesnego na 5 złr. półrocznie. Lecz do głosowania nie przyszło, bo o godzinie pół do 10tej wieczorem zabrakło kompletu.

KRONIKA.

Personalja. Od kilku dni bawi we Lwowie pan Rafał Maszkowski, znakomity muzyk i dyrektor orkiestry z Kolonji. — Cesarz austriacki i król saski udają się 13go do Monachium, celem odwiedzenia cesarzowej Elżbiety nad Starnbergersee, która 10go b. m. opuściła Amsterdam i wyjechała do Feldafing.

Tytularny poseł w Belgradzie hr. Khevenhüller, został mianowany rzeczywistym posełem.

Uroczystość Bożego Ciąfa odbyła się przy cudownej pogodzie według ułożonego programu. Celebrował ksiądz biskup Morawski w asystencji licznego duchowieństwa. Obecny był głównie dowodzący w gronie 5 jenerałów, pan namiestnik Zaleski pan marszałek Zybliekiewicz z panami Wereszczyńskim i Podlewskim i Rada miejska z panem pre-

zydentem na czele. Z pomiędzy radnych zauważyliśmy wielu w strojach narodowych, między innymi pana prezydenta Dąbrowskiego, radnych Michalskiego, Gołębia, Ciuchcińskiego, Platowskiego i innych. Porządek był wzorowy.

Nekrolog. W tych dniach zmarł w Petersburgu jeden z najdawniej tam zamieszkałych Polaków śp. Jan Gonzaga Pawliczyński. Zmarły pozostawił po sobie wspomnienie człowieka, który rad spieszył z pomocą swoim rodakom, a żywo odczuwał niedolę bliźniego. Ukończywszy liceum w Krzemieńcu, wstąpił na wydział prawny petersburskiego uniwersytetu, a wkrótce po opuszczeniu murów wszechświeckiej, rzutny i pełen inicjatywy zdołał utrwalić pamięć swego imienia nad Nową w szeregu zaprojektowanych i dokonanych przedsięwzięciach. Pierwsze towarzystwo statków parowych po Nowie do Kronsztadtu i Peterhofu (dziś własność „Finlandzkiego towarzystwa lekkiej żeglugi parowej“) jemu zawdzięcza swój początek, jak również do dziś istniejące „Petersbursko-Wołoskie tow. żegl. par.“ (założone w 1857 r.) W obu tych towarzystwach Pawliczyński był dyrektorem. Wreszcie on to podał pierwszy myśl utworzenia wileńskiego banku ziemskiego, a rzucona przez niego inicjatywa dzięki podjęciu przez kapitalistów stała się rzeczywistością; tak więc losy rozwijającej się dziś ważnej dla Litwy instytucji łączą się poniekąd z imieniem Pawliczyńskiego. Zmarły dożył późnej starości.

† We wtorek po południu o godzinie 6-ej odbył się we Lwowie pogrzeb śp. Leona Ostrowskiego, dyrektora Towarzystwa asekuracji tryestyńskiej, przy licznych współdziałach obywatelstwa. Zmarły był cenionym w naszym mieście nie tylko dla swego charakteru, ale znanym był w szerszych kręgach obywatelstwa z prac i rozpraw o Towarzystwach Ubezpieczeń, które drukowane onego czasu, bardzo ogólnie interesowały.

Magistrat rozpoczął traktować z p. Andrzejem Grabowskim o malowanie portretów burmistrzów lwowskich, na które rada miejska uchwaliła osobny fundusz w budżecie.

Amator jazdy tramwajowej. Donosiliśmy wczoraj o pudlu, jako nałogowym złodzieju; dziś znowu opowiadają nam, że inny pudel, będący własnością p. K., restauratora hotelu Europejskiego, ma pasje jeżdżenia tramwajem. Codziennie rano, wskakuje do wnętrza, i jeździ bez przerwy, aż do południa, przeskakując z jednego wozu na drugi. Konduktory są mu bardzo radzi, a nawet publiczność, bawiąc się jego figlami. Po obiedzie poświęca czas swój dorożkarzom vis a vis hotelu, uprzyjemniając im monotonne chwile czekania... Jest on z nimi na bardzo poufalej stopie. Wyskakuje śmiało bez zaproszenia na kozioł, obejmuje łapą szyję dorożkarza i popisuje się na zawołanie rozmaitemi sztuczkami, rozweselając nie tylko dorożkarzy, ale nawet przechodniów, podziwiających zmysłność i tresurę pudła. — Widocznie, że i między psami, są nie tylko złodzieje, kradnący cielęcine, ale i psy z fantazją i dobrem wychowaniem.

Na Podwalu wzdłuż zbrojowni Sobieskiego przydałby się chodnik, bo w razie deszczu niepodobna przejść tą ulicą, która leży przecież w śródmieściu!

Publiczność uczęszczająca na trzecie piętro do teatru skarży się, iż z powodu braku wszelkiej wentylacji podczas przedstawień panuje tam zaducha i gorąco nie do wytrzymania. Możeby administracja zechciała pomyśleć o usunięciu tych braków, które szkodę nie małą przynoszą przedsiębiorstwu teatralnemu.

Obraćkę ślubną zgubił podczas procesji Bożego Ciała, p. Stanisław Florek, i uprasza znalazcę o złożenie takowej w redakcji *Kurjera*, gdzie otrzyma stosowne wynagrodzenie.

Ulicą Sawy ścieka od kilku dni strumieniem gnojówka od koszar artylerzyckich, szerząc przy ciepłocie dni czerwcowych nieznosny fetor. Mieszkańcy ulic pobliskich i publiczność uczęszczająca na Zamek, proszą magistrat o zarządzenie złemu.

Ewidencja katastru podatku gruntowego. W celu przyjmowania zgłoszeń co do zaszytych zmian w posiadaniu gruntów, tudzież w celu innych urzędowych czynności dla utrzymania ewidencji, funkcyjnować będzie d. 1, 2 i 3 lipca br. geometra ewidencyjny p. Bedronek w ck. archiwum map II piętro, drzwi nr. 62 we Lwowie.

Z kolei Karola Ludwika. Dla podróżujących w kierunku Lwów-Podwoleczyska ze stacji położonych pomiędzy Krakowem a Rzeszowem, na których nie zatrzymuje się pociąg kurierski nr. 3 okazuje się

z wielu względów nadzwyczaj korzystną podróż pociągiem lokalnym nr. 17, kursującym jak wiadomo tylko z Krakowa do Rzeszowa. Podróżni bowiem przybývający tym pociągiem do Bochni, Tarnowa, Dembicy lub Rzeszowa, mogą z tych stacji do dalszej podróży użyć pociągu kurierskiego, pozostającego z pociągiem lokalnym w bezpośrednim połączeniu.

Pakunki podróżne przyjmują się do pociągów kurierskich tylko w tych stacjach, w których się pociąg kurierski zatrzymuje, a więc w tym wypadku tylko w Bochni, Tarnowie, Dembicy i Rzeszowie. Do manipulacji tej na wymienionych stacjach pozostanie w każdym razie dość czasu, ponieważ nawet na końcowej stacji pociągu lokalnego w Rzeszowie — pociąg kurierski dopiero w 34 minutach po przybyciu pociągu lokalnego odchodzi.

Straganiarki sprzedające w rynku owoce itp. na wagę, systematycznie zamiast $\frac{1}{4}$ funta, ważą tylko 120 gramów, czyli o 5 gramów za mało. Zwracamy uwagę magistratu na to nadzycie.

Wypadek. We środę wieczorem o godzinie 6, odłam spadającej cegły z rusztowania pod l. 4 ul. Arsenalska, zranił głowę uczniowi gimnazjalnemu J. Dykałskiemu.

Wyciągi konne na torze lwowskim. Dziś o godzinie 4. po południu na błoniach Janowskich pierwsze gonitwy.

Doktorat medycyny otrzymał w Wiedniu p. Antoni Koziorowski, a we Lwowie doktorat praw pan Stefan Fedak, obaj przed laty uczniowie ruskiego gimnazjum we Lwowie. Są to pierwsi doktoraci, którzy w tem gimnazjum zdawali maturę.

Na katedrę fizyki w praskiej szkole politechnicznej zaproponowany został dr. Jan Pulu, docent uniwersytetu wiedeńskiego.

Na koszt sprowadzenia zwłok Ad. Mickiewicza do Krakowa, rozpoczęto składki za inicjatywą redakcji *Nowej Reformy* ku wielkiemu żartowaniu matadorów stanicykowskich i ich lokajstwa. Ktoby rad pomódz sprawie, raczy przesyłać datki wprost do wspomnianej redakcji, lub na ręce prezydenta Wajgla.

Ani rusz bez ekonomy. Na Podolu rosyjskiem kupił pewien Moskal wieś, a że w głębokiej Rosji jest zwyczaj, iż włościanie dzierżawią od dziedziców majątki, więc i w tym razie nowy właściciel wszedł w umowę z włościanami i wynajął im swą własność. Nowi dzierżawcy postanowili zasiać buraki, które ze względu na wielką ilość cukrowni w tamtych stronach, przedstawiały najkorzystniejszy interes. Jak postanowiono, tak i zrobiono, ale zamiast buraków, powschodziły olbrzymie burzany, trzeba więc było wyplenić je, w tem jednak sęk, kto to ma zrobić. Na wezwanie do roboty każdy chłop odpowiadał: „Ne pidu, to win mene honyt i ja mu budu za dnno robyu, koły wsiuda platiet sorok kopijok. Otże ne pidn, precieñ byty mie ne bude, bo ne wilno, a pańszczyzny ne budu mu widrablau“. Kto to miał być ten ów, na kogo się odgrażano, niewiadomo, boć sami byli swoimi panami. Ale wobec olbrzymiego wzrostu burzanów, postanowiono na ogólnem zebraniu, że sami nie dadzą rady, i że trzeba przyjąć ekonomy. Natychmiast zgłosił się jakiś kandydat, ale niestety, bez zarostu, więc też włościanie orzekają, że „szczo to za wokomon, koły win wusiw ne maje“ i odprawili biedaka z niczem. Zjawia się inny, już z wąsami, o tym powiadają, że „to ne dla nas, win pryjichau, jakby do pankiw jakiech, nawit nahaja ne maje“, i znów odprawiono i tego. Nareszcie sprowadzają żydźki kandydata z kolosalnymi wąsami i imponującym nahajem, a skoro się w gminie zjawił, radość zapanowała. „O, to nasz, to raz wokomon!“ i oczywiście na zebraniu całej wsi pęczynają się skarżycy przed nim jedni na drugich, że ja „buw na roboti dwa dni, „a tamtoż ino raz“. „Kto ino raz — woła nowy dygaitarz — „a no potrymajte ho“ — i w powietrzu wylczył mu 8 kijów, a kto nie był ani razu, ten dostał 12, jeśli się opierał i nie chciał już o godzinie 4 z rana być na polu, otrzymał 20 i t. d., ale za to robota szła jak z płatka i buraki wybornie się udały. Po roku zgłaszają się włościanie do właściciela, że odstępują od dzierżawcy, bo nieumiejąc należycie gospodarować, muszą utrzymywać ekonomy, a to ich zbyt wiele kosztuje.

Ręczymy, że w tem wszystkim, cośmy tu powiedzieli, nie ma ani słowa przesady, lecz wszystko jest prawdą. W każdym razie bardzo charakterystyczne.

Wilki opadły onegdaj na polowaniu w Rewnie na Bukowinie, ofiężała rachunkowego pana Wierz-

biańskiego. Wilki były właśnie w pogoni za kozłem. Pan Wierzbiański od pierwszego strzału ubił kozła. Wilki jednak nie dały za wygraną i rzuciły się do rozszarpania ubitej zwierzyny. Dopiero kiedy pan Wierzbiański postrzelił jednego z napastników, drugi uciekł.

Gospodarstwo w ohaście wiejskiej. Wskutek naszej wzmianki, iż wybornem tem dziełkiem wydanem przez nancz. Karola Godzienia w Rzeszowie powinna się zaopiekować Macierz, otrzymaliśmy doniesienie, że Macierz wytrzymała rękopis tej książeczki 6 tygodni, i wróciła go autorowi bez żadnych wskazówek, nie poczuwając się nawet do obowiązku zwyczajnej grzeczności napisania kilku słów przy zwrocie. Z tego widać, jak niestety zarząd Macierzy pojmuje oświatę ludu: w powiatkach i bajkach widzi jego przyszłość...

Lwowska Izba adwokatów odbędzie dnia 14 b. m. walne zgromadzenie, na którym także referować będzie w imieniu wydziału Izby dr. Robert Czaykowski ważną sprawę połączenia z tą Izbą Stanisławowsko-Kołomyjskiej Izby adwokatów, a to w skutek zapytania odnośnego p. ministra sprawiedliwości.

Dr. Hryszkiewicz zasiada ciągle jeszcze w wydziale Izby adwokatów. „Quousque tandem“!

Przez nieostrożność postrzelił onegdaj w Czerniowcach kapral 41. pułku pewnemu krawcowi nogę.

Sacher Masoch. W jednym z ostatnich numerów gazety „St.-Petersburger Herold“ znajdujemy przedruk z „Wiener Allg. Ztg.“ ramoty osławionego „znawcy życia galicyjskiego“ p. Sacher Masocha p. t. *Herr Besenstiel und Frau Tonne* (pan kij od mioty i pani beczka). Rzecz — *comme de raison* — odbywa się w Galicji, osoby i nazwiska są *echt polnisch*. Kto nie wierzy, niech posłucha: *Frau Bronislava Zepota auf Przemivolki, Herr Taddäus Kulakowski, Besitzer der Dörfer Torcki, Mosty Male und Machnowek, Lieutenant Christophorus Kotula, Gerichtsbote Panteleon Bialepiotrowicz* — wszyscy... *Schlachta*. Prócz nich jest jeszcze *Ein treuer Diener Pilat i der ehrliche Nasum*. Głębokie studia nad historją i obyczajami domowemi Polaków zdradzają oddzielne wyrazy, z uczonemi objaśnieniami. n. p.: *Swienzoni (Geweihtes), Karabella (der krumme Säbel)* i w listopadzie *Masurek (polnische Torte)*. Z nieobjaśnionych, jako znanych już z poprzednich prac nieocenionego nowelisty, wymienimy nieśmiertelną *Kazabeika*, (strój narodowy polski) i *Kantschuk*. Jeśli dodać do tego *Erinnerung an Koszczinsko*, Stanisława Augusta, cytadele, śnieg, długie futra z czerwonym pokryciem, sanki, przedstawiające zięjącego ogniem smoka (!) etc., każdy przyzna, że tło jest niezaprzeczenie *polnisch*. Teraz już dość kazać pani *Bronislave Cepota* wymachiwać *kantschuk* iem przy stole w obec gości, strzelać z pistoletu do woźnego sądowego, zdobywać szturmem dom sąsiada i zmusić go do ożenienia się z sobą — a stworzy się „nowelka“, której za podstawę wzięto *historische Thatsachen* jak powiada przypisek. Zaprawdę należy zadać sobie pytanie: co jest bardziej „historycznego“; czy fakta opisywane? czy... bezczelność autora?

Dr. Rafał Löwenfeld, znany autor monografji o J. Kochanowskim i Ł. Górnickim, mianowany przy uniwersytecie wrocławskim lektorem języków słowiańskich na miejsce wakujące po śmierci ś. p. W. Kraińskiego, zapowiedział od Zielonych Świątek dwa wykłady: 1) Początki nauki języka rosyjskiego 3 godziny tygodniowo, i 2) Polskie i rosyjskie ćwiczenia.

Brody, 11. czerwca. Zdarzył się tu okropny wypadek. Przed kilkoma miesiącami wyszła niejaka Beile Ralam, wdowa po rzeźniku za majątnego wdowca, mającego dorosłe córki, które jak zwykle z macochą żyły w niezgodzie. W zeszłym tygodniu Beile nagle umarła i została w tym samym dniu jeszcze pochowana. Obecnie się jednak wydało, że zmarła jest ofiarą swych pasierbic, które ją otruli. Wczoraj miano na zarządzenie władzy zwłoki zmarłej wykopać, co się dalej stało, nie wiem, ale nie omieszkać o wyniku wam donieść.

Pocieszający objaw. Z Kntna, w kaliskim, korespondent *Kurjera warszawskiego* donosi co następuje: „W Żychlinie starozakonni miejscowi na gwałt uczą się czytać, pisać i rachować po polsku. Większość bowiem z nich uradziła między sobą, iżby młodym ludziom, nie znającym mowy polskiej

nie dawano ślubów. Czy znajdą oni naśladowców w innych miasteczkach i zasłiankach kraju?"

Egzekutor złodziejem. Do pana N. przyszedł pod jego nieobecność egzekutor magistratu z buletą egzekucyjną. Drzwi mieszkania były otwarte, a na stole stała szklanka kawy z zapraszającym „kożuszkiem”. Egzekutor który widocznie był jeszcze naczecz, nie wiele myśląc zabrał się do gotowego śniadania, a nasyciwszy się jął z zadowoleniem rozglądać się po mieszkaniu. Wkrótce wzrok jego padł na tużurek, który zdawał się jakby umyślnie szyty na jego miarę a nadto materia miała barwę, za jaką on przepadał. Będąc z natry zabobonny, pomyślał szanowny funkcjonariusz, że to jakiś dobry duch zaprowadził go w ten zaczarowany zamek i wszystko dla niego przygotował, dlatego też bez namysłu schował tużurek i wyszedł z mieszkania. Tymczasem na schodach spotkał się z powracającym panem N. który jakoś inaczej się na tę sprawę zapatrując, zawezwał brutalnej siły — policyjnej i kazał egzekutora aresztować.

Bądźże tu idealistą!

Pomnik Mozarta we Wiedniu, stanie według uchwały komitetu, na szkapie przed salonek kuracyjnym, w Stadtparku. Zebrany dotychczas na ten cel fundusz wynosi 53.000 zlr. co na pomnik taki, jak go sobie komitet życzy, nie wystarczy. Postawiono więc udać się do dyrekcji teatrów w całej monarchji, z prośbą o nrządzenie na ten cel przedstawić. Istnieje wprawdzie z dawnych lat fundusz 21.000 zlr. na ten sam cel zebrany, ale komitet zarządzający tą kwotą, tylko w takim razie by ją wydał, gdyby zgodzono się na umieszczenie pomnika w dzielnicy Wiedeń, która wyłącznie te pieniądze zebrała..

Ustawa o rozwodach we Francji została już i przez senat przyjęta. Senator Naquet (redaktor czasopisma *La divorce*) żądał dopuszczalności rozwodów także z powodu nieobecności jednego z małżonków, przez najmniej lat pięć. Wniosek ten jednak został odrzucony. Z brzmienia ustawy podnosimy jeszcze ustęp, który orzeka, że w razie zażądania rozwodu przez męża z powodu wiarołomstwa żony, ta ostatnia nlegnie karze więziennej od 3 miesięcy do 2 lat. Na wiarołomstwo zaś męża ustawa żadnej nie ustanawia kary. Niesprawiedliwe, ale — praktyczne prawo.

Katastrofa w cyrku. W miasteczku Hałusz, gubernji Knrskiej, podczas przedstawienia cyrkowego, zerwała burza płócienny dach budy, wskutek czego cała buda runęła na zgromadzoną publiczność i pokaleczyła wiele osób.

Od redakcji. Bezimiennem M. P. w Przemyśle. Doniesienie, które tak pana gorszy, przejeśliśmy z dzienników wiedeńskich. Nieprzesadza ono zresztą charakteru sprawy, o którym jesteśmy przekonani tak samo jak pan.

Teatr, literatura i sztuka.

Teatr. Na farsie składanej pp. A. Abrahamowicza i L. Kwiecińskiego bawiła się wybornie onegdaj publiczność. Ze względu na tę wesołość, jaką przedstawienie tej farsy wywołało w amfiteatrze, nie podobna zbyt ostrego skalpela przykładac do sztuki, która bądź co bądź jako farsa odznacza się nieklamany humorem tak w dyalogach jak w sytuacjach. Całość przeprowadzona jest dość zręcznie a wiele scen pomyslnych szczęśliwie. Do powodzenia sztuki przyczyniła się wyborna gra artystów, a mianowicie pani Kwiecińskiej, Gostyńskiej i Cichockiej, tndzież pp. Zboińskiego, Wojdałowicza i Lubicza. Słowo rzetelnej pochwały należy się również panu Wysockiemu, który z roli dependenta stworzył ndatny typ komiczny. „Adwokat bez klientów” jako farsa żywa utrzyma się z pewnością stale w letnim repertoarze.

Zbioru ustaw i rozporządzeń administracyjnych, wydawanych przez pana Jana Rudolfa Kasparka, wyszedł zeszyt IV. i V.

Antoni Rubinstein bawi obecnie w Dreźnie i pracuje tam nad jednoaktową operą komiczną, do której tematu dostarczyła mu bajka wschodnia *Der Spruch des Papageis* M. Haberlandta, przeobrażona przez H. Wittmanna na libretto. Opera ta ma być przedstawiona po raz pierwszy 1-go listopada w Hamburgu.

Lola Beth została zaproszona telegraficznie do Londynu na występy w operze niemieckiej, ale intendantura berlińskiej opery nie dała jej urlopu.

Wiadomości polityczne.

Wiedeń 11 czerwca. *Munch. Allg. Ztg.* zamieszcza w numerze 161 wyczerpujący przedmiotowy i prawdziwy opis stosunków towarzystw polskich w Paryżu, który zbija stanowczo znane pismo Bismarka w procesie Kraszewskiego. Podług tego nie ma w Paryżu tajnych stowarzyszeń, a resztki emigracji nie zajmują się tam wcale polityką.

Sąd garnizonowy chce wciągnąć w akt oskarżenia przeciwko Kammererowi udział jego w zamachu Strasburskim i Stuttgardzkim. Z tego powodu rozprawa przeciw niemu odbędzie się za ledwie za dwa miesiące.

Z Tryestu donoszą: W Spalato aresztowano niedawno poddanego włoskiego Migliorini, podejrzanego o zamordowanie jakiegoś Kroaty Szymona Pais w bójee, jaka zaszła tam pomiędzy Włochami a Kroatami w drugi dzień świąt Zielonych. Rząd włoski zażądał od wicekonsula swego w Spalato szczegółów wypadku. Mówią, że z powodu wzburzenia umysłów w Spalato, Migliorini sądzony będzie w innym mieście.

Grac 11 czerwca. Dziś rozpoczął się proces przed trybunałem przysięgłych przeciw 23 socjalistom, oskarżonym o to, że przez zbieranie pieniędzy, zakupno broni, amunicji i materji eksplozujących, przez wydawanie pism rewolucyjnych, przez ściąganie nowych członków i przez faktyczne rozszerzanie takich pism, które mają na celu przygotować gwałtowne rozruchy robotników, zmierzali do gwałtownej zmiany formy rządu. Rozprawa toczy się przy drzwiach otwartych i ma trwać 10 dni. Wszyscy oskarżeni oświadczają, że są niewinni.

Paryż 12. czerwca. *Republique Francaise* dowodzi, że Francja mimo swych dawnych, niezaprzeczonych praw do Egiptu występowała nader skromnie w obec Anglii; Egipt musi być zneutralizowany. Francja żąda praw równych dla wszystkich interesowanych, a Anglija nieprzyjmując skromnych żądań Francji, popełniłaby wielki błąd. Obecnie może ostatnia zdarza się sposobność do uregulowania kwestji Egipskiej.

Stambuł 12. czerwca. Rząd turecki niechce się zgodzić na mianowanie p. Geszowa ajentem dyplomatycznym Bułgarji, ale rząd bułgarski ob staje przy swojej decyzji.

Londyn 12. czerwca. Depesza *Daily News* donosi z Assiut, że próba ściągnięcia podatków się niepowiodła. Fellahy z Górnego Egiptu nie chcą ich składać ani w gotówce, ani w naturze. Opór jest powszechny, a utwierdzają w niem ludność szejkwie i notable. Rząd do 4. lipca będzie musiał ogłosić bankructwo. Na bieżące wydatki nie ma ani szylinga, a minister skarbu nakazał przymusowe ściąganie podatków, względnie sprzedaż gruntów niepłacących Fellahów. Egzekucje te mogą bardzo łatwo wywołać wojnę domową, a Europejczycy w Górnym Egipcie wysyłają rodziny swe do Kairu.

Kair 11 czerwca. Emisarjusze wysłani przez mudira Dongoli do Kordofanu opowiadają, że wystąpił tam nowy Mahdi. Wiadomość ta jest prawdopodobną w obec tego, że powaga Mahdiego z każdym dniem słabnie. Siła wojsk jego wynosi w rzeczywistości nie więcej jak 40.000 ludzi. W Sudanie samym ma on licznych przeciwników, a mianowicie króla Takale, szejka plemienia Calabris i innych. Z tych powodów powstańcy w Chartum i Berberze nie mogą mieć wielkiej nadziei pomocy a ekspedycja angielska może mieć wcale nie złe auspiceja.

Petersburg 11 czerwca. Sprzedaż pojedynczych numerów moskiewskiego dziennika *Russ. Wied.* została wzbronioną. Rada państwa miała zatwierdzić statut uniwersytecki we wszystkich punktach. Podług *Nowosti* odrzuciła Rada państwa zaprowadzenie podatku w wysokości 3 procent od czystego zysku z przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, przyjęła zaś podatek, nałożony na dokumenta handlowe.

D. 23. b. m. w moskiewskim sądzie okręgowym roztrząsaną będzie wielka sprawa o fałszowanie i zbyt kuponów pożyczki wschodniej. Wszystkich oskarżonych jest 11 osób, włóścian i mieszczan, między którymi główną rolę grają Szezerbaków i Tarasów.

Według dzienników petersburskich zaszły nowe a znaczne nadużycia w dostawach inżynierskich na granicy zachodniej w Polsce; w celu śledztwa uprzedniego wysłano generał-majora Borowkowa.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego”.

Wiedeń 12 czerwca. Dziś w południe deputacja tutejszego uniwersytetu, złożona z rektora Langa, dziekana Czermaka, promotora Miklosicha, i pedelów niosących berło rektorskie i laskę uniwersytecką, wręczyła arcyksięciu Rudolfowi dyplom doktora filozofji.

Budapeszt 12 czerwca. W Dunavece, Tasz i Gödölö komitatu peszteńskiego były przez cały dzień wczorajszy ogromne rozruchy. Wysłano stąd wojsko. W Zalaegerszeg zapowiedział Istoczy na dzisiaj zgromadzenie pod gołem niebem. Z obawy przed burdami antysemickimi wiceżupan zażądał przysłania jazdy i piechoty.

Petersburg 12 czerwca. Dziennikowi *Russ. Wiedomosti* wzbroniono sprzedaż numerów.

Warszawa 12 czerwca. Wczoraj otworzono na placu ujazdowskim wystawę inwentarza żywego i machin. Zjazd obywatelstwa nie wielki.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Surogat bawełny. W tych dniach grupa rolników gubernji petersburskiej, podała petycję do ministra dóbr państwa, o opiekę nad sztuczną hodowlą dziko rosnącej na północy rośliny zwanej *Epilobium*. Roślina ta rosnąca obficie na bagnach północy, zawiera w torebkach nasiennych, pekających we wrześniu, włókna zupełnie podobne do bawełny. Próby czynione z tem włóknem wykazały, że nie tylko można wyrabiać z niego doskonałe knoty i szpagat, lecz nawet bardzo ładną przędzę, a szczególnie papier. Roślina ta rośnie na gruntach zupełnie bezżytecznych i jałowych, a przytem jest niezmiernie płodną, gdyż każda jej łodyga miewa do sześciuset torebek nasiennych. Jeżeli wiadomość o rezultacie prób z włóknem tej rośliny jest prawdziwą, to miałyby ona niezmiernie doniosłe znaczenie.

Dyspozycja obiadowa

na sobotę 14. czerwca.

Obiad droższy: Rosół z tartem ciastem. Sztuka mięsa z sosem koperkowym. Kalarepka okładana móżdżkami. Cielęcina szpikowana z sałatą po francusku.

Obiad tańszy: Zupa szczawiowa z grzankami bułkowemi. Pieczeń cielęca nadziewana z sałatą po francusku.

Nadesłane.

Pożyczka krajowa z roku 1883

najtaniej w kantorze wymiany (221)

SOKAL i LILIEN

4¹/₂ %

